

ผู้เช่าซื้อส่งมอบทรัพย์สินที่เช่าซื้อคืนให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อ สัญญาเช่าซื้อจะเลิกกันหรือไม่

สัญญาเช่าซื้อ มีสาระสำคัญคือ ผู้ให้เช่าซื้อซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือเป็นผู้จะมีกรรมสิทธิ์ในอนาคตนำเอาทรัพย์สินออกให้เช่า และให้ค้ำประกันว่าจะขายหรือให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของผู้เช่าเมื่อมีการใช้เงินเท่านั้นเท่านั้นคราว กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่าจึงตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เช่าซื้อทันทีเมื่อชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๗๒ วรรคหนึ่ง และสัญญาเช่าซื้อต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อทั้งผู้ให้เช่าซื้อและผู้เช่าซื้อ มิฉะนั้นตกเป็นโมฆะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๗๒ วรรคสอง

การบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อโดยผู้เช่าซื้อส่งมอบทรัพย์สินที่เช่าซื้อคืนให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๗๓ ต้องเป็นกรณีผู้เช่าซื้อยังไม่ผิดนัดชำระหนี้ค่าเช่าซื้อ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๓๙/๒๕๖๑) หากผู้เช่าซื้อผิดนัดค่าเช่าซื้อแล้วส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืนให้แก่ผู้ให้เช่าซื้อ ไม่ถือเป็นการบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๗๓ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๗๖/๒๕๖๑)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๓๙/๒๕๖๑ จำเลยที่ ๑ นำรถยนต์ที่เช่าซื้อไปส่งมอบคืนให้แก่โจทก์เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๗ อันเป็นเวลาจนถึงกำหนดชำระค่าเช่าซื้องวดที่ ๓ หนึ่งวัน แสดงว่าในขณะที่ส่งคืนทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อ จำเลยที่ ๑ ยังหาได้ตกเป็นผู้ผิดนัดไม่ กรณีนี้ใช้เรื่องที่จำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อแล้วนำรถยนต์ที่เช่าซื้อไปส่งมอบคืนให้แก่โจทก์ดังที่โจทก์อ้าง แต่เป็นเรื่องที่จำเลยที่ ๑ ใช้สิทธิเลิกสัญญาเช่าซื้อในขณะที่ตนเองยังมิได้ตกเป็นผู้ผิดนัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๗๓ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้เช่าซื้อจะบอกเลิกสัญญาในเวลาใดเวลาหนึ่งก็ได้ด้วยการส่งมอบทรัพย์สินกลับคืนให้แก่เจ้าของโดยเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง อันเป็นบทบัญญัติให้สิทธิผู้เช่าซื้อเลิกสัญญาได้ และส่งผลให้สัญญาเช่าซื้อเป็นอันเลิกกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๗๖/๒๕๖๑ การที่จำเลยที่ ๑ ไม่ชำระค่าเช่าซื้อสามงวดติดกันย่อมถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ เป็นฝ่ายผิดสัญญาและเป็นเหตุให้โจทก์มีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อได้ เมื่อจำเลยที่ ๑ ไม่ชำระค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือบอกกล่าวข้อเท็จจริงคดีนี้ได้ความว่า จำเลยที่ ๑ ได้รับหนังสือบอกกล่าวจากโจทก์เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ คำบอกเลิกสัญญาของโจทก์ไม่อาจเป็นผลทันทีเพราะต้องรอให้ครบ ๓๐ วัน ที่โจทก์ต้องรอผลการปฏิบัติชำระหนี้จากจำเลยที่ ๑ เสียก่อน สัญญาเช่าซื้อจึงยังไม่เลิกกันในทันทีที่หนังสือบอกกล่าวของ

โจทก์ถึงจำเลยที่ ๑ การที่จำเลยที่ ๑ นำรถที่เช่าซื้อไปส่งมอบคืนให้แก่โจทก์ทันที เมื่อได้รับหนังสือบอกกล่าวของโจทก์ แสดงว่าจำเลยที่ ๑ มีเจตนาเลิกสัญญาเช่าซื้อกับโจทก์ไม่ประสงค์จะใช้สิทธิตามสัญญาเช่าซื้อต่อไป และระยะเวลาที่กำหนดให้จำเลยที่ ๑ ชำระค่าเช่าซื้อภายใน ๓๐ วันดังกล่าว ไม่อาจเดินต่อไปได้ การใช้สิทธิเลิกสัญญาตามข้อตกลงในสัญญาเช่าซื้อของโจทก์ย่อมไม่เป็นผล แต่การที่จำเลยที่ ๑ นำรถที่เช่าซื้อไปส่งมอบคืนแก่โจทก์ภายหลังที่ตนผิดนัดชำระค่าเช่าซื้อแล้วก็ถือว่าไม่ได้เป็นการบอกเลิกสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๗๓ สัญญาเช่าซื้อพิพาทได้มีข้อตกลงกำหนดวิธีให้จำเลยที่ ๑ บอกเลิกสัญญาตามข้อ ๑๓ ผู้เช่าซื้อจะบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อเสียก็ได้ โดยบอกกล่าวเป็นหนังสือให้เจ้าของทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน และผู้เช่าซื้อจะต้องคืนและส่งมอบรถยนต์ในสภาพที่ซ่อมแซมเรียบร้อยใช้การได้ดีเช่นเดียวกับวันที่รับมอบไปจากเจ้าของพร้อมทั้งอุปกรณ์และเครื่องอะไหล่ทั้งหมดให้แก่เจ้าของ การที่จำเลยที่ ๑ ประสงค์จะเลิกสัญญาเช่าซื้อโดยนำรถที่เช่าซื้อไปคืนให้แก่โจทก์ทันทีโดยไม่ได้บอกกล่าวแก่โจทก์ก่อนไม่น้อยกว่า ๗ วัน ตามสัญญาดังกล่าว จึงไม่อาจถือได้ว่าสัญญาเช่าซื้อเลิกกันเพราะจำเลยที่ ๑ ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาตามข้อ ๑๓ ดังกล่าว

แผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจ

กรกฎาคม ๒๕๖๕